

POSUDEK VEDOUcíHO PROJEKTU

Název práce: **Dílňý sídliště Ďábllice aneb ~práce ve městě~**

AR: **LS2020/21**

Vedoucí práce: Ing.arch. Michal Kuzemenský

Odborná asistentka: Ing. et Ing.arch. Petra Kunarová

Diplomant: **Bc. Mária Tomková**

Zadání: *Tématem diplomního projektu je práce ve městě. Práce na sídlišti. Řemeslo. Služba. Veřejný prostor. Komunitní prostor. Centrum sídliště.*

Úkolem je na místě zbouraného kina Ládví (dříve MOSKVA) navrhnout flexibilní dům dílen. Místo pro práci, řemeslo a k tomu přiléhající veřejný prostor centra Ládví. (Kino bylo zbouráno před rokem, na jeho místě nyní začala výstavba druhého supermarketu v centru, zadání je chápáno jako prověření alternativní možnosti místa a parcely, bez souvislosti se stavbou supermarketu.)

Parcela – rozsah zadání: je vyznačena plnou a tečkovanou čarou. Viz grafická příloha str.3. zadání. V území plné čáry je předpokládán „objekt dílen“ a tečkované je území, které je diplomant povinen řešit. Předpokladem je „veřejný prostor“. V diplomní práci je možné (ne povinné) přesáhnout objektem dílen do vyznačeného veřejného prostoru a stejně tak je v diplomantově kompetenci zvětšit rozsah zadání. Navrhovat koncepci centra, bourání objekty, navrhnout nové. Subtéma zadání je „centrum sídliště“ jako obecné téma.

Práce je zadána jako akademická - diplomanti nejsou vázáni místními regulativy (ÚP). Naopak, mají prozkoumat potenciál místa a souvislosti centra sídliště. Studenti nejsou povinni plnit ustanovení vyhlášek (např. kapacita parkování), mají je znát, prověřit a případně mohou navrhnout svoje alternativní řešení. Jediným povinným kamenem programu je soubor flexibilních dílen. Ostatní funkce vyplynou z analýz. Doplnění a sestavení programu bude probíhat prvních čtrnáct dní semestru a je úkolem diplomanta. Vysvětlení ekonomické/sociální, společenské strategie a průmět do programu bude součástí dokumentace práce a obhajoby.

Součástí práce je návrh souvisejících exteriérových ploch v celém řešeném území – s návazností okolí. Tato část práce je ideová, deklarativní, důraz je kladen na dotažení domu dílen do projekčního detailu.

Nízký práh, dostupnost srozumitelnost. Zdá se to být jednoduché, ale rozhodně není. Autorka od začátku navrhovala skoro typizovaný dům s pláštěm z polykarbonátu. Zářivě bílý, frozen glass. Elegance a industriál. Výsledek velmi dobrý. Bylo by to poměrně levné (nemyslím laciné), jednoznačně komunitní a velmi flexibilní. Dům se záměrně stahuje do pozadí. Do exteriéru promítá děj, každý plakátek, papír a skříň přilepené na zeď budou vidět, dům bude v reálu kropenatě skladiště, rozmanité, živé. To samé zevnitř.

Mária prezentovala matrice půdorysů, ve kterých deklarovala různé děje v atriu, možnosti dílen ... Mám dům rád. Pro svoji dílnu bych si vybral právě tento. Správně nastavená míra institucionálnosti, tedy spíš méně, ale stále zřetelně. Zároveň tak akorát punkový, abych se tam nebál pracovat. Je možné se v něm zavřít do svojí dílny. Nevycházím! Když do něčeho nabourám vozíkem, není to katastrofa, prostě vyměním desku polykarbonátu. Zabydlitelné, participativní. Takových domů víc na každé sídliště, dá se v nich dělat hodně věcí, není to drahé, je to důstojné a občanské. Bílá barva ocelové konstrukce je patřičná a vtipná, zdá se nedotknutelná, ale bude stárnout podobně jako zaoceánské lodě, trochu se omlátí, trochu patinuje, občas se natře, občas otaguje fixem. Prostě blízko lidem. Fakt oceňuji. Ve dvoraně jeřáb, mohl by povozit i dodatečné buňky do atria, výstavy nebo zabijačku. Já to fakt mám rád a dělám si legraci. Uklidňuje mě to. Chtěl bych tam být.

Zvenčí domu by přibyla ještě jedna plnohodnotná „kůže“ – protisluneční ochrana, dům bude mít velké tepelné zisky. Dá se jim systémově poměrně jednoduše zamezit, právě protože je dům lapidární a lehce integruje další vrstvy. Stejně tak venkovní stínění střechy dvorany, plus přirozené větrání – v bazilice okna jako otvírací klapky + komínový efekt (přirozené nasávání z čel domu plus z boků v místech komunikačních jader). Deklaroval bych tento „australský princip“ jednoznačněji, jako klima low-end. Není potřeba spoléhat se pouze na umělou klimatizaci.

Nekoherentní součástí pláště domu je skleněné zábradlí, nějak jinak, jednodušeji, lapidárně, v akordu s návrhem.

Dům, resp. návrh nebyl dělaný s jistotou a v klidu, lockdown režim autorce rozhodně nevyhovoval, podotýkám.

Dům je velmi dobře „osazen“. Křehká, měřítkově intaktní krabice se čtyřmi stejně významnými/nevýznamnými fasádami. Šup pevně jednoznačně na sokl – v prvním obrazu domu ještě jasněji. Betonový schod se dvěma postranními rampami. Úleva, fakt. Bez schodištvé/rampové kreativity, je to jasné, užité, pohodlné, jako dům a navíc architektonicky korespondující s celkem centra. Be strong! Oceňuji.

Tedy bezprostřední veřejný prostor domu výborný. Myslím, že mělo následovat druhé rozhodnutí: ponechat kulturnímu domu jeho brutální truhlíkovou podnož. Bez ní je nahatý a právě Mária osadila svůj dům tak, že mohla tu původní tvrdou a nepřístupnou mramorovou palisádu u kulturáku sebevědomě ponechat. Faktickou přístupnost vyřešila sebevědomě a jasně za oba domy najednou.

Rozhodnutí o podnoži kulturáku mělo následovat i proto, že přístup k celému prostoru centra je konzervační, uctivý, jemný bezdotykový. Autorka velmi jemně a opatrně doplňuje stávající stromy (břízy) o další zelené placky), viz perspektiva „břízy“. Je to srozumitelné, vzal bych to tak, ale je to málo. Tento přístup je třeba posunout ještě dál, doplnit stejně jemně o dětská místa ve veřejném prostoru, a o další neformální i formální místa. V centru je potřeba lidi zdržet, spočinout, atd ... Autorskému principu rozumím, souhlasím, ale je nedotažený, nenavržený. (Ideálně viz směr Jana Watersová – Kamil Lhoták...☺ Jsme v roce 2021 – jak Mária čistě a jednoznačně dokazuje svým návrhem domu a jeho okolím bezprostředním.

Gratuluji k návrhu. Za **dům A-B za veřejný prostor C, konečné B**. Respekt, těžké podmínky, nelehký semestr. Cením si. Doporučuji absolutorium.

